

Betydningen af værdighed for den kirurgiske patient

En hermeneutisk fænomenologisk undersøgelse inspireret af Van Manen

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

Indhold

- Baggrund
- Metode
- Undersøgelsens fund

Baggrund

- Sygeplejersker er forpligtiget til at respektere patienters værdighed
- Sygeplejersker anser det som en fundamental værdi i sygepleje, at respektere patienters værdighed
- Værdighed anvendes som almindeligt ordforråd i sygeplejens praksis, men der er uklarhed ift. hvad fænomenet egentlig indeholder

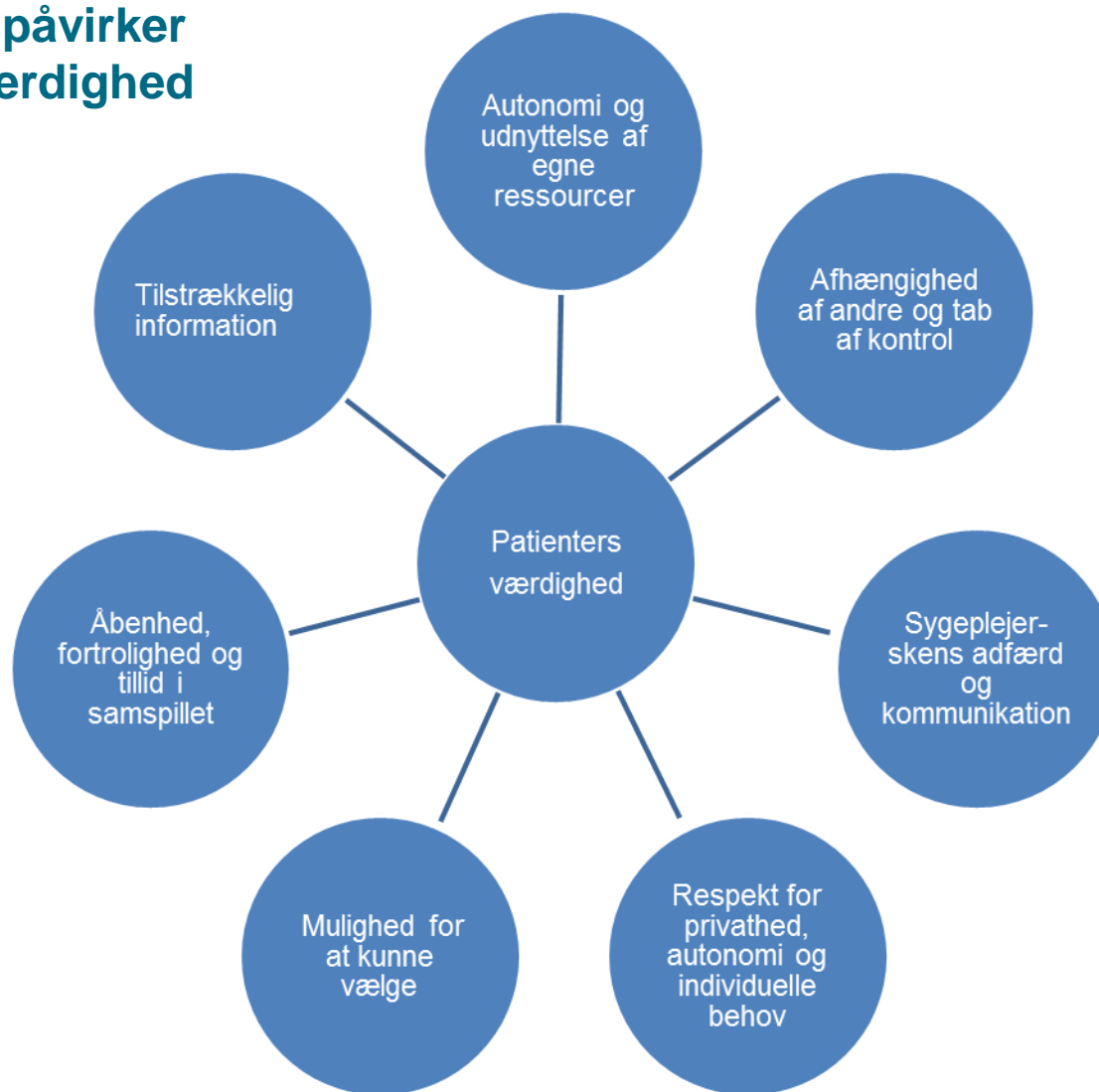
Baggrund

- Mangel på respekt for værdighed kan betyde:
 - fastholdelse af sygerolle
 - mistet egenomsorg
 - tab af kontrol
 - nedsat medbestemmelse
 - påvirke helbredelsen

Brencick 2000, Jacobs 2001, Walsh 2002, Joffe 2003, Griffin-Heslin 2005, Matiti 2008, Mangset 2008.

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS

Faktorer der påvirker patienters værdighed

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS

Undersøgelses metode

- En kvalitativ metode
 - 4 semistrukturerede interview
 - Variation i alder, køn, indlæggelsesforløb og erfaring med afhængighed af andre

- Analyse på to niveauer inspireret af Van Manen
- Eksistentialerne rum, krop, tid og relation sikrede stringens, og var ledetråde undervejs

Van Manen, M. Researching Lived Experience, Human science for an action sensitive pedagogy. New York 1990

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS

Undersøgelsens fund

Forenende grundtema:

At være en person med betydning

- At være en medspiller
- For meget udstilling
- At sluge kameler

Undersøgelsens fund

- For meget udstilling
 - Handler om privathed og tilpasning til hospitalets regler og rammer

- At sluge kameler
 - Handler om at gå på kompromis med værdighed og privathed, samt justere sin værdighed under indlæggelse.

At være en medspiller

- Temaet indeholder oplevelser om:
 - Medbestemmelse
 - Respekt
 - Anerkendelse
 - Rettigheder i samarbejdet

At være en medspiller

”Du skal være klar lægen kommer. Hvem siger, jeg skal ligge og bare være klar? Der sætter jeg grænsen, jeg bestemmer. Jeg bliver fornærmet, og temperamentet løber af med mig. Jeg ved godt, at jeg er langsom, men lad mig nu nøle med det, jeg skal nok blive ren og nysselig på min egen måde...Det er svært, hvis man ikke får lov at være den man er, jeg sætter jo en ære i at gøre det jeg selv kan”

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS

At være en medspiller

”Det er mit valg, jeg tør ikke spise det. Jeg kunne mærke, at de blev trætte af, at jeg ikke ville gøre som de sagde. Det falder ikke i god jord, hvis man ikke tager imod gode råd, jeg tænker på, at man vil gøre det på sin egen måde. Det er jo respekt for den viden jeg har med”

”Det er ligesom et ægteskab, hvor vi ikke nødvendigvis er enige, men vi må respektere den andens holdning, hvis værdigheden skal bevares....Det vil jeg sige, det er meget vigtigt”.

At være en medspiller

”Man er jo afhængig af at de er der, og fortæller hvad der skal foregå”

”Jeg vil være en de kan lide, en de gerne vil ind til, også lige at sludre med. Det er helt bevidst, at jeg ikke hænger i klokkesnoren. Hvis man forstyrrer unødigt, kunne man jo blive en belastning. Det er man nervøs for, for man er afhængig af, at de er der. Så jeg holder igen, og samler tingene”

”Jeg sørger for, at vi altid bliver gode venner igen...Det sikrer jeg mig”

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS

At være en medspiller

”Der er sjældent pinlig tavshed, bare sådan en snak om morgenenens nyheder. Så tankerne holdes fra, at hun skal hjælpe mig med at blive vasket, eller hvad det nu kan være...eller da jeg skulle have hjælp med kolben”

”De løfter ned i bukserne, for at se til såret. Det er godt nok mærkeligt, det er jo ikke en jeg kender, og så lige kigge ned i bukserne. Men for hende er det almindeligt, det kan man mærke. De ser jo også andre kroppe hele tiden. Så bliver det jo bare sådan det er...”

Konklusion

- Patienters oplevelse af værdighed kendetegnes af et komplekst samspil af flere faktoreres indvirkning.
- Særlig vigtigt:
 - Respekteres og anderkendes som en person med betydning
- Medbestemmelse og involvering må tage udgangspunkt i den enkelte og dennes situation - en medspiller
- Tillid og gensidig respekt i samarbejdet
- Skisma ift. privathed

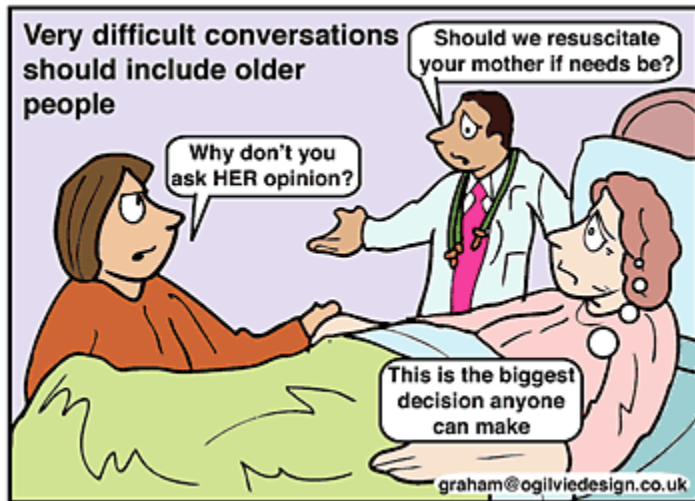
Konklusion

- Sygeplejersker må til stadighed være optaget af at samstemme forventninger, værdier og meninger med en værdighedsbevarende sygepleje, og dermed skabe et fælles fundament for samarbejde. Et samarbejde der muliggør, at patienter involveres og har medbestemmelse i forhold til sygepleje, behandling og disponering af tid – selvom det kan være på bekostning af systemets præmisser

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS

Tak for opmærksomheden

Tina S. Rasmussen, RN, BA, MKS